

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 08. april 2025.godine

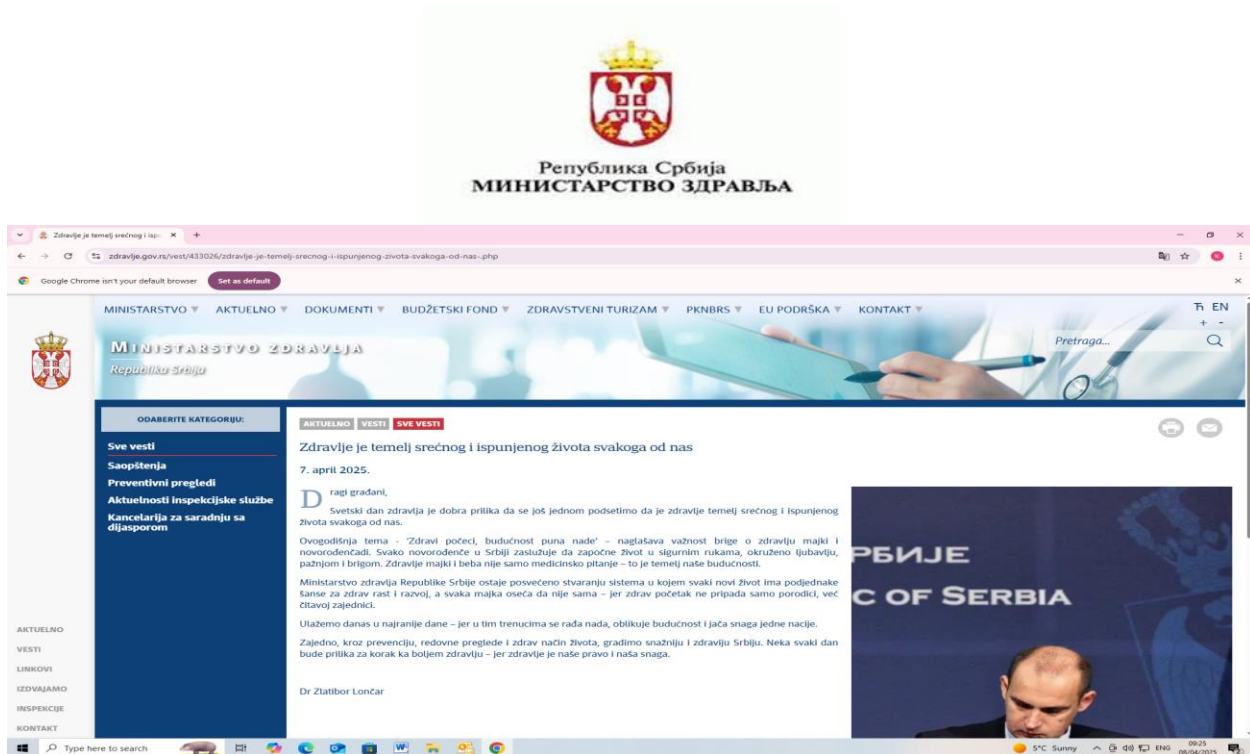
MINISTARSTVO ZDRAVLJA- Zdravlje je temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas

BLIC- SVE VIŠE TINEJDŽERA U SRBIJI DOBIJA MOŽDANI UDAR! Doktor izneo dramatične podatke: "Svaki 7. pacijent je MLAD, a jedna stvar je ključna"

N1- Svetski dan zdravlja u znaku ulaganja u zdravstvenu zaštitu

RTV- Obeležava se Svetski dan zdravlja; Lončar: Zdravlje je temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas

DNEVNIK- DA LI NAS ČEKA NOVA PANDEMIJA Velike epidemije već se beleže širom sveta



Zdravlje je temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas

Dragi građani,

Svetski dan zdravlja je dobra prilika da se još jednom podsetimo da je zdravlje temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas.

Ovogodišnja tema - 'Zdravi počeci, budućnost puna nade' – naglašava važnost brige o zdravlju majki i novorođenčadi. Svako novorođenče u Srbiji zaslužuje da započne život u sigurnim rukama, okruženo ljubavlju, pažnjom i brigom. Zdravlje majki i beba nije samo medicinsko pitanje – to je temelj naše budućnosti.

Ministarstvo zdravlja Republike Srbije ostaje posvećeno stvaranju sistema u kojem svaki novi život ima podjednake šanse za zdrav rast i razvoj, a svaka majka oseća da nije sama – jer zdrav početak ne pripada samo porodici, već čitavoj zajednici.

Ulažemo danas u najranije dane – jer u tim trenucima se rađa nada, oblikuje budućnost i jača snaga jedne nacije.

Zajedno, kroz prevenciju, redovne preglede i zdrav način života, gradimo snažniju i zdraviju Srbiju. Neka svaki dan bude prilika za korak ka boljem zdravlju – jer zdravlje je naše pravo i naša snaga.

Dr Zlatibor Lončar



SVE VIŠE TINEJDŽERA U SRBIJI DOBIJA MOŽDANI UDAR! Doktor izneo dramatične podatke: "Svaki 7. pacijent je MLAD, a jedna stvar je ključna"

Promene vremena dovode do povećanog broja pacijenata sa moždanim udarom

Pacijenti trebaju obratiti pažnju na svoje zdravlje, posebno oni koji boluju od povišenog pritiska i srčanih aritmija

Broj pacijenata sa svim tipovima moždanog udara raste kada dođe do promene vremena. Kako pojašnjava dr Predrag Stanarčević, to se posebno vezuje za nagle temperaturne promene, promene atmosferskog pritiska i vlažnosti vazduha, a pacijenti bi trebalo da se pridržavaju određenih smernica lekara.

"Možda bi najbolji savet za pacijente bio da malo obrate pažnju na svoje tegobe, na svoje hronične bolesti, posebno imajući u vidu pacijente koji boluju od povišenog arterijskog pritiska, srčanih aritmija i sličnih stanja, koja sama po se bi povećavaju rizik od moždanog udara, da malo obrate pažnju na svoje zdravlje u narednom periodu", izjavio je neurolog dr Stanarčević.

Dodaje da je prethodne nedelje bio stabilan broj pacijenata, i da nije bio povećan njihov broj, ali da je nedelju dana ranije, bio nešto povećan broj onih kojima je bila potrebna lekarska pomoć.

"U suštini, to je bolest koja je stalno prisutna, postoje neke sezonske i dnevne varijacije, ali u suštini, uvek je prisutno oboljenje", kaže gost Jutarnjeg dnevnika.

Svaki 7. moždani kod osobe do 45 godina

Smatra se da 10 do 15 odsto svih pacijenata sa moždanim udarom spada u starosnu grupu od 15 do 45 godina, što znači da će svaki sedmi moždani udar biti kod osobe mlađe od 45 godina.

Faktori rizika su genetika, poremećaji zgrušavanja krvi, trauma, a tu je i važnost načina života uz mnoštvo dodatnih faktora rizika.

To možda objašnjava što se beleži veći broj mlađih pacijenata.

"Moj najmlađi pacijent ima 19 godina"

Doktor Stanarčević kaže da njegov najmlađi pacijent ima 19. godina. Najčešći je ishemijski moždani udar, a što se tiče kliničke, slike, postoje velike varijacije.

Doktor Stanarčević je govorio i o simptomima koje ne smemo da ignorišemo kao i o važnosti brzog reagovanja, kada se ti simptomi jave. Kako kaže, nekada simptomi mogu da izostanu, što predstavlja veliki problem.

"Ono na šta uvek treba da se reaguje je naglo nastala slabost polovine tela, poremećaj govora, a postoji i niz simptoma koji mogu biti manje specifični, a to je pojava vrtoglavice ili nestabilnosti pri hodu, posebno kad je povezana sa pojavom duplih slika i poremećajima govora poput zaplitanja jezika", ističe doktor Stanarčević.

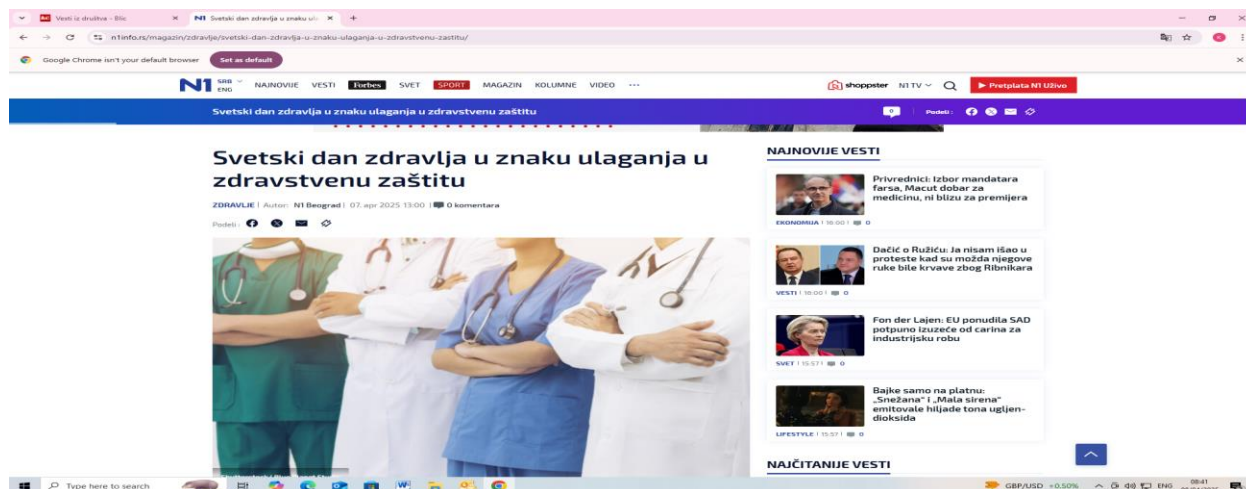
Vreme reagovanja na simptome od ključne važnosti

Doktor objašnjava da je vreme ključan faktor za lečenje pacijenta u slučaju moždanog udara.

"Imamo dve terapijske procedure koje mogu da naprave veliku razliku ali su vrlo zavisne od vremena. Odnosno, što pacijent ranije dođe, ima veću šansu da se oporavi. Za primenu intravenske trombolize imamo 4,5 sati, ali se podrazumeva da u tih 4,5 sati pacijent dođe, mi uradimo svu neophodnu dijagnostiku i damo lek", pojašnjava doktor.

"Za mehaničku trombektomiju, koja je rezervisana za specifične pacijente, one sa težim moždanim udarom, koji imaju zapušten veliki krvni sud, tu imamo širi terapijski prostor od 24 sata", objašnjava dr Stanarčević, i dodaje da moždani udar može da se prevenira, prema nekim podacima, i u 80 posto slučajeva.

"Vodite računa o hroničnim bolestima ukoliko ih imate, i insistirajte na onome što se zove zdrav način života, sa ubacivanjem fizičkih aktivnosti, sa što manje sedenja, sa zdravijom ishranom... I naravno ono što ne smem da zaboravim, to je prestanak pušenja", zaključio je dr Stanarčević.



Svetski dan zdravlja u znaku ulaganja u zdravstvenu zaštitu

Svake godine, 7. aprila širom sveta se obeležava Svetski dan zdravlja.

Ovaj značajan datum, koji ujedno obeležava i godišnjicu osnivanja Svetske zdravstvene organizacije (SZO) 1948. godine, predstavlja globalni poziv na akciju, usmeren ka podizanju svesti o ključnim zdravstvenim izazovima i unapređenju kvaliteta života.

Svetska zdravstvena organizacija je zvanično najavila da će tema Svetskog dana zdravlja 2025. godine biti „Zdrav početak- budućnost puna nade“, sa posebnim akcentom na očuvanje i unapređenje zdravlja i preživljavanja majki i novorođenčadi.

Ovogodišnja kampanja dolazi u presudnom trenutku, podstičući zajedničke napore u stvaranju sigurnijeg i zdravijeg okruženja za najosetljivije članove društva, navodi se na sajtu Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd.

Prema najnovijim procenama, u svetu svake godine oko 300.000 žena izgubi život zbog komplikacija u trudnoći i prilikom porođaja, preko dva miliona novorođenčadi umre u prvom mesecu života, dok se još dva miliona beba rodi mrtvo. To znači da na svakih sedam sekundi, jedan smrtni ishod koji se može sprečiti, ostavi porodice širom sveta u bolu i žalosti.

Iako se smrtnost majki i novorođenčadi beleži u svim delovima sveta, ona najviše pogađa najsiromašnije zemlje i područja zahvaćena sukobima i krizama. Nedostatak zdravstvene nege, zatvorene bolnice, blokirani putevi i nestašica medicinskog materijala doprinose tome da trudnice i novorođenčad često ostaju bez preko preko potrebne medicinske pomoći.

Ako se trenutni trendovi nastave, čak četiri od pet zemalja neće ispuniti ciljeve Ujedinjenih nacija za smanjenje smrtnosti majki do 2030. godine, dok će svaka treća zemlja ostati daleko od cilja smanjenja broja smrtnih slučajeva novorođenčadi.

Ulaganje u zdravstvenu zaštitu – put ka boljoj budućnosti

Ovogodišnja kampanja, koja će trajati do 2026. godine, poziva vlade, donatore i zdravstvenu zajednicu da ulože u dokazano efikasne mere za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite.

One uključuju pravovremeno otkrivanje komplikacija u trudnoći, hitnu akušersku negu, kao i specijalizovanu brigu za prevremeno rođenu i novorođenčad male telesne mase na, s obzirom na to da su komplikacije usled prevremenog porođaja vodeći uzrok smrtnosti kod dece mlađe od pet godina.

SZO takođe ističe značaj šire brige o zdravlju žena i novorođenčadi, uključujući mentalno zdravlje, ishranu, kao i sve veći uticaj hroničnih nezaraznih bolesti. Uz to, globalno zagrevanje donosi dodatne rizike – istraživanja pokazuju da visoke temperature mogu povećati učestalost prevremenih porođaja, mrtvorodne dece, gestacijskog dijabetesa i hipertenzije kod trudnica.

Kampanja ne stavlja fokus isključivo na smanjenje smrtnosti, već i na dugoročno zdravlje i dobrobit žena. Zato će se posebno zastupati donošenje zakona i politika koje štite prava žena, kao što su plaćeno porodiljsko odsustvo i bolji radni uslovi, kao i pristup savetovanju i planiranju porodice.

„Žene ne treba samo da prežive porođaj, već treba da imaju mogućnost da žive zdravo i ispunjeno,“ istakla je dr Paskal Alotej, direktorka SZO za seksualno i reproduktivno zdravlje. „One zaslužuju zdravstvene sisteme koji ih slušaju, podržavaju i omogućavaju im da preuzmu kontrolu nad svojim zdravljem i budućnošću.“

Investicija u zdravlje – investicija u napredak

Istraživanja pokazuju da svaki dolar uloženi u zdravstvenu zaštitu majki i novorođenčadi u zemljama sa niskim i srednjim prihodima donosi od devet do 20 dolara povrata u vidu ekonomskog razvoja i zdravijih društava.

U svetu, uz podršku SZO su uspostavljeni i odvijaju se veoma važni programi za zdravstvenu zaštitu majki i novorođenčadi, uključujući:

– Podršku 55 zemalja kroz inicijativu „Svakoj ženi i svakoj bebi, svuda“, koja proširuje pristup hitnim akušerskim i neonatološkim službama, planiranju porodice i drugim ključnim uslugama.

– Nove smernice za upravljanje postporođajnim krvarenjem – jednim od vodećih uzroka smrtnosti majki u svetu.

– Istraživanja usmerena na poboljšanje zdravstvene nege za trudnice i novorođenčad, posebno tokom zdravstvenih kriza.

– Obezbeđivanje nege u humanitarnim krizama, kroz mobilne klinike i zdravstvene punktove u ratom zahvaćenim područjima, poput Sirije i Sudana.

– Podršku zdravstvenim radnicima, uključujući jačanje uloge babica i patronažnih sestara kroz obuke i stručnu akreditaciju.

Svetski dan zdravlja 2025. podseća da je zdravlje majki i novorođenčadi ne samo humanitarno pitanje, već i investicija u budućnost društva.

Samo zajedničkim naporima možemo osigurati da svaka žena i svaka beba dobiju šansu za zdrav i dostojanstven život!



Obeležava se Svetski dan zdravlja; Lončar: Zdravlje je temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas

BEOGRAD - Svetski dan zdravlja obeležava se svakog 7. aprila na godišnjicu osnivanja Svetske zdravstvene organizacije, a slogan ovogodišnje kampanje je "Zdravi počeci, budućnost koja obećava", sa fokusom na zdravstvenu zaštitu žena u reproduktivnom periodu, zdravlje novorođenčadi i pužanje podrške porodicama.

Ovogodišnja kampanja apeluje na vlade, donatore i zdravstvenu zajednicu da pojačaju napore za okončanje smrtnih slučajeva majki i novorođenčadi koji se mogu sprečiti i da daju prioritet dugoročnom zdravlju i blagostanju žena.

Ministarka bez portfelja u tehničkom mandatu zadužena za koordinaciju aktivnosti u oblasti rodne ravnopravnosti, sprečavanja nasilja nad ženama i ekonomskog i političkog osnaživanja žena Tatjana Macura ukazala je da je pitanje zdravstvene zaštite žena za vreme trudnoće i nakon porođaja jedan od prioriteta Vlade Srbije.

"Žene su posebno osetljiva grupa u periodu trudnoće i nakon porođaja i tada im je potrebna visokokvalitetna nega, razumevanje zajednice i zdravstvena zaštita", poručila je Macura.

Član Srpskog lekarskog društva, doktor Dimitrije Tasić istakao je povodom Svetskog dana zdravlja da su najznačajniji preventivni pregledi.

"Značaj preventivnih pregleda ogleda se u otkrivanju bolesti. Simptomi često ne postoje čak i kada bolest napreduje i zato je važno problem uočiti na vreme", rekao je Tasić za Tanjug.

Naglasio je da kada se neke bolesti kasno otkriju u tim slučajevima pacijentima se pružaju terapije koje će im produžiti život, ali ih neće izlečiti.

Naglasio je da su građanima dostupni preventivni pregledi specijalista iz različitih oblasti, a koje Ministarstvo zdravlja periodično organizuje u saradnji sa zdravstvenim ustanovama.

U cilju očuvanja zdravlja, širom Srbije biće organizovani besplatni preventivni pregledi, predavanja i edukativne radionice.

Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" uputio je poziv na mamografski pregled za rano otkrivanje raka dojke ženama starosti od 45 do 69 godina, kao i ženama posle 40 godina koje imaju pozitivnu porodičnu anamnezu.

U organizaciji Službe za polivalentnu patronažu na Voždovcu u Kutku zdravlja 1" biće organizovano merenje krvnog pritiska i pulsa, određivanje indeksa telesne mase (BMI), određivanje faktora rizika za nastanak hroničnih nezaraznih oboljenja.

Kako je najavljeno, biće dostupno i savetovanje o prestanku pušenja, ograničavanju konzumiranja alkohola, izbegavanju suvišnog izlaganja suncu, regulisanju adekvatne telesne težine i saveti o fizičkoj aktivnosti.

U Sremskoj Mitrovici će biti organizovan niz aktivnosti namenjenih promociji zdravih stilova života i prevenciji bolesti kao što su analiza krvi i merenje krvnog pritiska.

Centar za promociju zdravlja Zavoda za javno zdravlje u Vranju u saradnji sa Crvenim krstom, organizovaće uličnu akciju tokom koje će građane informisati o značaju preventivnih pregleda uz besplatnu podelu zdravstveno-vaspitnog materijala.

U Smederevu će u organizaciji Srpskog lekarskog društva biti održana četiri predavanja na temu očuvanja zdravlja i prevencije bolesti.

Ciljevi ovogodišnje kampanje su podizanje svesti o značaju zaštite zdravlja majki i novorođenčadi i potrebnoj zaštiti njihovih prava.

Na osnovu procena Svetske zdravstvene organizacije, blizu 300 000 žena izgubi život svake godine u svetu zbog komplikacija tokom trudnoće ili porođaja, dok preko dva miliona beba umre u prvom mesecu života, a oko dva miliona se rodi mrtвороđeno.

Trenutni podaci pokazuju da se četiri od pet zemalja (80 odsto) nalaze daleko od postavljenih ciljeva za veće preživljavanje majki do 2030. godine.

Prema prognozama, svaka treća zemlja neće ispuniti ciljeve za smanjenje smrtnosti novorođenčadi.

SZO ističe da ovakvi podaci ukazuju na nužnost bolje organizacije zdravstvene zaštite i većih ulaganja u reproduktivno zdravlje kako bi se zaustavili ovi tragični gubici, koji se često mogu sprečiti pravovremenom negom i podrškom.

- Lončar: Zdravlje je temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas

Ministar zdravlja u tehničkom mandatu Zlatibor Lončar istakao je danas, povodom obeležavanja Svetskog dana zdravlja, da je to dobra prilika da se još jednom podsetimo da je zdravlje temelj srećnog i ispunjenog života svakoga od nas.

Ukazao je da ovogodišnja tema - "Zdravi počeci, budućnost puna nade" naglašava važnost brige o zdravlju majki i novorođenčadi.

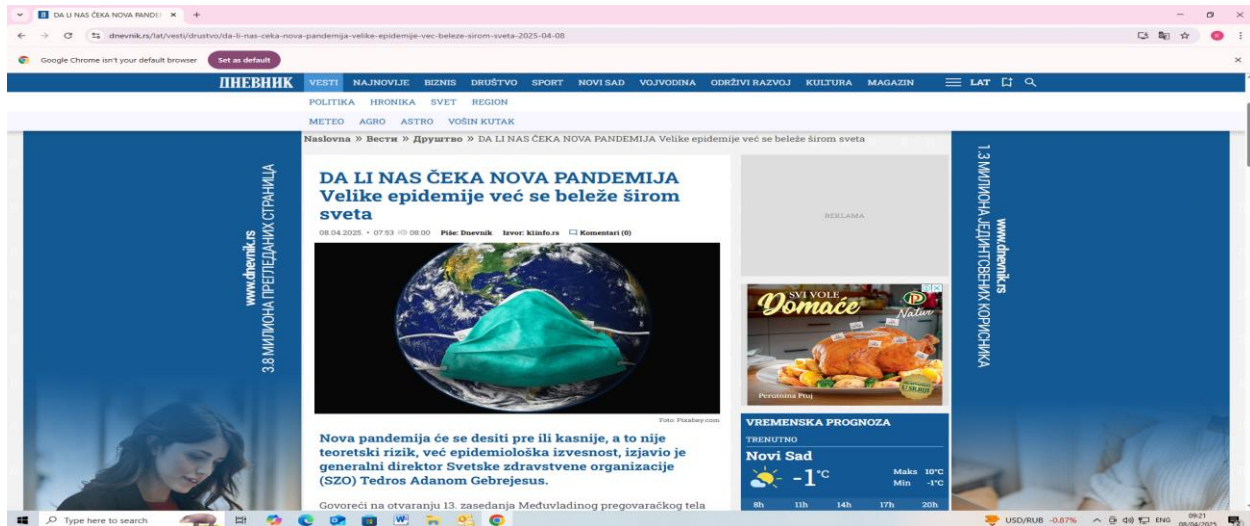
"Svako novorođenče u Srbiji zaslužuje da započne život u sigurnim rukama, okruženo ljubavlju, pažnjom i brigom. Zdravlje majki i beba nije samo medicinsko pitanje to je temelj naše budućnosti", rekao je Lončar.

Kako je navedeno, Ministarstvo zdravlja Srbije ostaje posvećeno stvaranju sistema u kojem svaki novi život ima poednake šanse za zdrav rast i razvoj, a svaka majka oseća da nije sama jer zdrav početak ne pripada samo porodici, već čitavoj zajednici.

"Ulažemo danas u najranije dane jer u tim trenucima se rađa nada, oblikuje budućnost i jača snaga jedne nacije", istakao je Lončar.

Naglasio je da zajedno, kroz prevenciju, redovne preglede i zdrav način života, gradimo snažniju i zdraviju Srbiju.

"Neka svaki dan bude prilika za korak ka boljem zdravlju jer zdravlje je naše pravo i naša snaga", zaključio je Lončar.



DA LI NAS ČEKA NOVA PANDEMIJA Velike epidemije već se beleže širom sveta

Nova pandemija će se desiti pre ili kasnije, a to nije teoretski rizik, već epidemiološka izvesnost, izjavio je generalni direktor Svetske zdravstvene organizacije (SZO) Tedros Adanom Gebrejesus.

Govoreći na otvaranju 13. zasedanja Međuvladinog pregovaračkog tela (IGNB), koje priprema sporazum o prevenciji pandemija, on je podsetio na strašne posledice izbijanja COVID-19 u svetu, istakavši da "sledeća pandemija neće čekati".

- Nova pandemija bi mogla izbiti za 20 ili više godina, a možda i sutra. Ali to će se desiti i u svakom slučaju moramo biti spremni - naveo je on i podsetio da je prema zvaničnim podacima oko 7 miliona ljudi umrlo od Kovid-19, ali da se procenjuje da je pravi broj 20 miliona.

Tedros je izrazio uverenje u mogućnost postizanja konsenzusa u pregovorima o sporazumu o pandemiji.

- Takav sporazum ni na koji način neće narušiti suverenitet bilo koje države članice SZO, već će naprotiv ojačati nacionalni suverenitet i međunarodno delovanje - ocenio je on.

Napomenuo je da veruje da su države članice "spremne da stvaraju istoriju" i zamolio da se "ne odbace tri i po godine razgovora i da se postigne dogovor u borbi protiv pandemija". On je zatražio od 194 zemlje da sporazum protiv pandemije učine simbolom mogućnosti da se međunarodna zajednica okupi uprkos brojnim trenutnim podelama.

- I zapamtite da se velike epidemije, kao što je ebola, trenutno zabeležene širom sveta. Pandemija može da ubije više ljudi i izazove veće ekonomske poremećaje od rata - rekao je Tedros.

Države članice su već produžile rok za jednu godinu za postizanje sporazuma i dale su sebi rok do Svetske skupštine u maju u Ženevi da to učine. Ali podele su i dalje znatne po određenim pitanjima, uključujući pitanja intelektualne svojine, razmene informacija o patogenima ili jedinstvenog pristupa ljudskom zdravlju, drugim životinjskim vrstama i životnoj sredini, navodi švajcarski portal.